

Plan mot kränkande behandling

Snurrans förskola

Ansvarig rektor: Christine Unger

Giltighetstid: 2024-01-01 – 2024-12-31

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn och elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en plan mot kränkande behandling är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande årsplan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

På vår förskola är värdegrundsarbetet viktigt och det råder nolltolerans mot att på något sätt kränka, diskriminera eller trakassera en annan individ. Vi vill ha vår förskola fri från diskriminering och kränkningar. Både vuxna och barn behöver ha kunskap och mod att stoppa om det skulle ske kränkning eller diskriminering. Vi arbetar mot Barn- och utbildningsförvaltningens utbildningsidé för alla kommunala förskolor där det står:

- *I Sundsvalls kommunala förskolor möts vårdnadshavare och barn av en välkomnande, trygg och tillitsfull atmosfär som bygger på engagemang, delaktighet och förtroendefullt samarbete.*
- *Alla får möjlighet att i samspel med andra utveckla sitt bästa jag och erövrar kunskaper i meningsfulla sammanhang.*
- *Lär miljön inbjuder till möten, förundran och lek samt undersökande och utforskande.*
- *Förskolan är en demokratisk mötesplats där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet och där vi tillsammans tar ansvar för en hållbar utveckling.*

Vårt mål är att alla ska trivas och känna glädje och trygghet på förskolan. Vårt förhållningssätt grundar sig på ett gott och respektfullt bemötande, som utgår från de grundläggande värden som finns i skollagen och förskolans läroplan. Vi identifierar och stärker det positiva bemötandet, förhållningssättet och förutsättningar för att jobba mot nolltolerans.

Förskolans uppdrag är att följa de normer och värden som står i läroplanen. Alla människors lika värde, respekt för individen och ett demokratiskt klimat. Genom att vara närvarande vuxna kan vi se till att alla barn får rätt till inflytande och delaktighet.

Barnen är viktiga samhällsmedborgare och förskolan är första ledet i det livslånga lärandet. Här lägger vi grunden för allt förebyggande och främjande arbete gällande samtliga diskrimineringsgrunder.

Eftersom det är förskolans ansvar att upptäcka, åtgärda och förebygga kränkande behandling arbetar vi med att få en struktur över likabehandlingsarbetet, att det ska vara ett levande dokument som är en del av det dagliga arbetet och som är känt av alla.

I vårt systematiska kvalitetsarbete har vi tre avstämningsperioder för kvalitetsarbetet (där likabehandlingsarbetet är en del) för att säkerställa att vi håller arbetet levande och att vi arbetar mot de uppställda mål vi har.

3. Kartläggning av risker

Risk/riskområde	Underlag som identifierat risk (gärna flera källor)	Antagande om orsak(er)
Dålig belysning på vissa platser på gården.	Det är svårt att se barnen på dessa platser tex sent på eftermiddagarna.	Dålig belysning.
Mer rörliga pedagoger över hela gården för att förebygga kränkningar och trygga barnen	Pedagogerna sprider ut sig lite mer medvetet på gården och har lite bättre koll över gården. Men denna insats behöver förbättras ytterligare för att arbeta ännu mer förebyggande.	Insatsen har resulterat i en liten förbättring, men behöver ytterligare jobbas vidare med för att arbeta mer förebyggande mot kränkande behandling och trygga barnen.

4. Utvärdering av genomförda insatser

Planerad insats	Resultat av insatsen	Utvärdering av insatsen	
Synliga för barn, vårdnadshavare och kollegor ute på gården vid mörker	Reflexvästar till pedagogerna (1 personlig väst per pedagog, totalt 15 st).	Tydliggöra för barnen var vi är och göra oss mer lättillgängliga för dem.	Genomförs så fort som möjligt, lyftas på ett morgonmöte att det införs så att alla är medvetna om syftet. Ansvariga: ALL + rektorer.

5. Handlingsplan: mål och åtgärder

Mål med åtgärden	Konkreta åtgärder	Effekter som vi vill uppnå med åtgärden	Hur uppföljningen ska ske • Ansvarig för åtgärden • Datum när åtgärderna ska vara genomförda
Bättre organisation av utb. och undervisning utomhus.	Dela in gården i zoner med en närvarande ansvarig pedagog. Köpa in och läsa litteratur.	Bättre kvalitet på utb. och undervisning och närvarande pedagoger som kan möta, se och	På utvecklingsdagen i februari och i juni följs arbetet upp. Utegruppen ansvarar för att komma igång med

		höra barnen bättre vid utomhusaktiviteter.	arbetet med stöd av rektorer.
Eliminera platser på gården där barnens lek blir i skymundan pga dålig belysning.	Ta kontakt medintendent för att påtala problemet.	Bättre förutsättningar att se barnens lek vid utevistelsen.	Rektorer ansvarar för att ta denna fråga vidare.

6. Delaktighet

Vi arbetar med pedagogisk dokumentation och processverktyget vilket skapar underlag i vårt kvalitetsarbete. Här kan vi utgå från det vi ser att barnen intresserar sig för och vilket lärande som sker.

Om vi har svårt att identifiera vissa saker använder vi oss av barnobservationer för att ta reda på vilket nuläge vi har.

Med de barn som kan uttrycka sig verbalt har vi barnsamtal för att få med deras synpunkter, åsikter och tankar.

Vi behöver också jobba med att barnen får komma till tals på många olika sätt då alla barn har rätt till delaktighet och inflytande, inte bara de som har det verbala uttryckssättet.

7. Förankring

Genom att omsätta våra styrdokument i praktiken ska arbetet mot kränkande behandling ske i den dagliga utbildningen och undervisningen. I våra förskolor möter vi de yngsta i skolsystemet och vi har ett stort ansvar att lägga grunden i ett värdegrundsarbete som sedan ska gå som en röd tråd i det livslånga lärandet.

Planen mot kränkande behandling förankras hos personal dels vid upprättandet och utvärderingen, dels vid de avstämningar som görs enligt årshjul. Barnen blir involverade i dessa frågor genom det dagliga arbetet som vilar på allas lika värde. Vårdnadshavare får ta del av planen vid de forum som förskolan har för samarbete och kan ta del av planen i sin helhet på nätet.

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när vuxen kränker barn

Rektor och förskolans pedagoger ansvarar för att upptäcka, utreda och åtgärda.

Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare

Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

Rutiner när ett barn kränker ett barn

När en händelse inträffar använder vi oss av Stella för anmälan om kränkande behandling.

Alla berörda ska i de flesta fall vara informerade.

Rektor ansvarar för att sammankalla vårdnadshavare och berörd personal till samtal med fokus på ett gemensamt mål och arbetssätt.

När det uppstår diskriminering trakasserier och kränkning mellan barnen visar vi vuxna att det inte är acceptabelt. Vi hjälper barnen att sätta ord på sina känslor och tillsammans hitta lösningar som känns bra för alla.

Viktigt att vi ser arbetet med likabehandling som en del i vår utbildning och undervisning som vi måste arbeta med förebyggande och aktivt med hela året.

Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet, det vill säga tillhörande kvinnligt eller manligt kön. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

- Könsöverskridande identitet eller uttryck

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

- Etnisk tillhörighet

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Skolan/förskolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- Religion eller annan trosuppfattning

Skolan/förskolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddhism, ateism eller agnosticism.

- Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller begåvningsmässiga och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel- och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. *Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.*

- Sexuell läggning

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- Ålder

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom att likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekats tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet *sexuella trakasserier* innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Anm.: Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan till exempel ske genom skolans regler, undervisning och läroböcker.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

- Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

